

คำวินิจฉัยของ นายอูระ หวังอ้อมกลาง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๗/๒๕๕๑

วันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๑

เรื่อง เทศบาลตำบลท่าข้ามขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยคำสั่งของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยที่สั่งให้สมาชิกสภาเทศบาลสิ้นสุดด้วยการยุบสภาเทศบาล และมีคำสั่งแต่งตั้งคณะเทศมนตรีบริหารงานชั่วคราว ว่าชอบด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยหรือไม่

เทศบาลตำบลท่าข้ามได้ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ ตามหนังสือลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๑ สรุปความว่า โดยที่คณะกรรมการกฤษฎีกามีความเห็นว่าที่พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๕๖ มาตรา ๑๖ กำหนดให้สมาชิกสภาเทศบาลมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละห้าปี ไม่อาจใช้บังคับได้ เพราะขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๘๕ วรรคห้า ที่กำหนดให้สมาชิกสภาท้องถิ่นมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี กรณีจึงต้องถือตามกำหนดเวลาการดำรงตำแหน่งของสมาชิกสภาเทศบาลตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ กระทรวงมหาดไทย จึงได้อาศัยอำนาจตามความในพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๕๖ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๔๕ (๔) สั่งให้สมาชิกสภาเทศบาลหลายแห่งสิ้นสุดสมาชิกภาพด้วยเหตุยุบสภาเทศบาล เช่น เทศบาลเมืองมุกดาหาร เทศบาลตำบลบ้านพรุ เป็นต้น ผู้ร้องมีความเห็นว่าเมื่อสมาชิกภาพแห่งสภาเทศบาลสิ้นสุดลงตามวาระแล้ว คณะเทศมนตรีที่ต้องออกไปตามวาระจะต้องอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินกิจการในหน้าที่ของคณะเทศมนตรีต่อไปจนกว่าคณะเทศมนตรีที่แต่งตั้งขึ้นใหม่จะเข้ารับหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๕๖ มาตรา ๔๕ (๑) ผู้ว่าราชการจังหวัดไม่จำเป็นต้องแต่งตั้งคณะเทศมนตรีเพื่อบริหารงานชั่วคราว ตามมาตรา ๔๕ วรรคสอง การที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีคำสั่งให้สมาชิกภาพแห่งสภาเทศบาลสิ้นสุดด้วยการยุบสภาเทศบาลและผู้ว่าราชการจังหวัดมีคำสั่งแต่งตั้งคณะเทศมนตรีเพื่อบริหารงานชั่วคราว ไม่ถูกต้องน่าจะขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า กระทรวงมหาดไทยและผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้สมาชิกภาพแห่งสภาเทศบาลสิ้นสุดด้วยการยุบสภาเทศบาลและผู้ว่าราชการจังหวัดมีคำสั่งแต่งตั้งคณะเทศมนตรีเพื่อบริหารงานชั่วคราวถูกต้องตามกฎหมายและชอบด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๘๒ และมาตรา ๒๘๓ วรรคสองหรือไม่

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า เดิมพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๕๖ มาตรา ๑๖ กำหนดให้สมาชิกสภาเทศบาลมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละห้าปี แต่ต่อมารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ กำหนดสมาชิกสภาท้องถิ่นมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี ประกอบกับ คณะกรรมการกฤษฎีกามีความเห็นว่าการดำรงตำแหน่งของสมาชิกสภาเทศบาลซึ่งได้รับเลือกตั้ง ก่อนวันที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มีผลใช้บังคับ จะต้องเป็นไปตาม รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๘๕ วรรคห้า คือมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี ที่กระทรวงมหาดไทย ต้องมีคำสั่งให้สมาชิกภาพแห่งสภาเทศบาลสิ้นสุดลงด้วยเหตุยุบสภาเทศบาล และผู้ว่าราชการ จังหวัดต้องมีคำสั่งแต่งตั้งคณะเทศมนตรีชั่วคราวเพื่อดำเนินกิจการของเทศบาลไปจนกว่าจะได้แต่งตั้ง คณะเทศมนตรีใหม่ ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๕๖ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๔๕ (๔) และมาตรา ๔๕ วรรคสอง ก็เพื่อปฏิบัติการให้ถูกต้องสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ เป็นอำนาจของฝ่ายบริหารที่สามารถทำได้โดยชอบ สำหรับปัญหาที่ว่าชอบด้วย รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๘๒ และมาตรา ๒๘๓ วรรคสอง หรือไม่นั้น เห็นว่า บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญทั้งสองมาตราดังกล่าวเป็นเรื่องรัฐธรรมนูญกำหนด รูปแบบและวิธีการปฏิบัติงานของเทศบาล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นว่า ให้บริหารงานด้วยความอิสระ เป็นไปตามเจตนารมณ์ของประชาชน ไม่ใช่เป็นเรื่องที่จะร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖๖

อาศัยเหตุดังกล่าว จึงไม่รับคำร้องของผู้ร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

นายอูระ หวังอ้อมกลาง
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ